

352.075
(060.555) ~~35.075.5:352.725.81:725.82~~ (492.617)

D03-1987

Jaarverslag 1987

Boekmanstichting-Bibliotheek
Herengracht 415 - 1017 BP Amsterdam
Tel. 243739

Dienst van de Gemeentelijke Kunstgebouwen

JAARVERSLAG DE DOELEN

1987

De Doelen

I ALGEMEEN

a. bezoek

In 1987 zijn in de Doelen 572.550 bezoekers geteld. Dit aantal laat een lichte stijging zien ten opzichte van 1986, maar een forse stijging, te weten 40.000, ten opzichte van 1985. Sinds de na 1982 in gang gezette daling van het bezoekersaantal betekent dit dat het niveau van 1983 weer is bereikt, echter met dien verstande, dat in 1987 het cultureel bezoek ten opzichte van 1983 met 70.000 is gestegen en het niet-cultureel bezoek met ditzelfde getal is gedaald. De Doelen wordt dus meer concert- en steeds minder congresgebouw.

	<u>cultureel bezoek</u>	<u>niet-cult.bezoek</u>	<u>totaal</u>
1980	352.637	241.386	593.875
1981	349.905	245.007	594.420
1982	369.311	227.757	597.068
1983	332.725	243.486	576.211
1984	351.864	199.776	551.640
1985	370.192	163.338	533.530
1986	385.242	178.666	563.908
1987	401.321	171.229	572.550

b. congresuitbreiding

In 1987 is na enkele jaren planvorming een bestuurlijke beslissing genomen over congresuitbreiding van de Doelen.

Om de congresfunctie van de Doelen op een zodanig kwalitatief niveau te brengen, dat het de toenemende concurrentie van collega-gebouwen zou kunnen doorstaan, waren twee plannen ontwikkeld.

Het eerste plan behelsde een U-vormige schil rond de Doelen, waarin zowel het conservatorium, als kantoren en een congresuitbreiding met o.a. een plenaire zaal met ± 550 zitplaatsen konden worden gehuisvest.

Het tweede plan hield in een congresaccommodatie in het te bouwen Plaza-complex dat in verbinding zou staan met de Doelen. Hierdoor zou het mogelijk zijn mee te profiteren van de uitstraling van het Plaza-complex, terwijl de exploitatie gunstig kon worden beïnvloed door te realiseren schaalvoordelen.

Het college van B&W vond in het afwegen van prioriteiten beide plannen uiteindelijk te duur en besloot te kiezen voor een nul-variant met als argumentatie de functie die de particuliere sector in dezen vervult, c.q. zou kunnen vervullen. In het verlengde van e.e.a. is eind 1987 de B&O II-aanslag ad f 500.000,-- , die gekoppeld was aan de Doelenuitbreiding met congresruimten en het conservatorium volgens het plan Kraaijvanger, definitief komen te vervallen.

c. B&O III

In het najaar van 1986 kreeg de Doelen een zgn. Bestuurlijke Aanwijzing B&O III ad f 500.000,-- opgelegd onder de randvoorwaarden deze bezuiniging te realiseren met minstens handhaving van output in kwantitatieve en kwalitatieve zin. In 1987 heeft de Doelen vooruitlopend op concrete bezuinigingsvoorstellen f 200.000,-- ingeleverd als eerste tranche in deze B&O III-taakstelling. Ter voorbereiding van de bezuinigingsvoorstellen is het Bureau Kleinveld Bosboom Hegener (KBH) gevraagd te onderzoeken in welke mate en onder welke condities het exploitatietekort van de Doelen in algemene zin zou kunnen worden verminderd.

Het resultaat van dit onderzoek was, dat het mogelijk zou moeten zijn in de exploitatie maximaal f 400.000,-- op jaarbasis te bezuinigen en bij uitbreiding en verdere vercommercialisering van de schil op de begane grond, een verhoogde opbrengst van f 100.000,-- te realiseren.

Verder concludeerde KBH dat de exploitatie van de Doelen bepaald niet ongunstig afsteekt bij vergeleken collega-instellingen.

Naar aanleiding van de rapportage van KBH is in overleg met de Medezeggenschapscommissie een definitief bezuinigingsplan opgesteld, dat na behandeling in de commissie Kunstzaken door het college van B&W op 20 oktober 1987 is goedgekeurd. De concrete voorstellen behelzen bezuinigingen vooral in de organisatorische, lees personele sfeer. Hoewel gestreefd wordt naar verlaging van arbeidskosten door natuurlijk verloop valt niet te ontkomen aan enkele pijnlijke maatregelen.

De doorlichting van het tweede kwartaal 1987 wees uit dat de exploitatie van de Doelende begroting dreigde te overschrijden. Daarom is in de tweede helft van 1987 reeds geanticipeerd op een enkel voor 1988 en verder ingediend bezuinigingsvoorstel. Mede hierdoor is het gelukt het jaar 1987 met een positief saldo ten opzichte van de begroting af te sluiten.

In 1987 is de aanzet gegeven tot de discussie omtrent het flexibeler en daardoor efficiënter aanwenden van arbeidskrachten. Mede naar aanleiding van het daarover in het rapport van KBH gestelde, heeft het college van B&W de Doelendirectie verzocht hierover nader te rapporteren. De Doelendirectie heeft vervolgens enkele mogelijkheden geschetst en voorgesteld hierop na implementatie van de decentralisatie en de bezuinigingsvoorstellen terug te komen.

Tegelijkertijd ontspan in DGK-verband de discussie zich betreffende de onregelmatige ploegendiensttoelage (OPT), die op basis van de bestaande afspraken in 1987 moest worden herijkt, omdat op 1 januari 1988 een nieuwe periode van 5 jaar zou ingaan. Bij de ijking bleek dat er in de gehele DGK gemiddeld forse bedragen teveel aan OPT worden betaald. Samen met APO wordt thans bekeken hoe het pakket van vaste plus incidentele OPT, bloktijden, verschoven diensten, overwerkvergoedingen, etc. kan worden vereenvoudigd tot een systeem waarbij tevens grotere flexibiliteit voor roostering aan de orde is.

d. decentralisatie

Gedurende het verslagjaar heeft de uitwerking plaatsgevonden van de decentralisatie van de Dienst Gemeentelijke Kunstgebouwen. Voor de Doelen impliceerde dit een participeren in de diverse werkgroepen die onder leiding van Twijnstra Gudde N.V. de implementatie voorbereidden. Concreet moest o.a. worden gewerkt aan het opzetten van een eigen financiële administratie en publiciteitsafdeling die tot dan een minimaal bestaan leidde.

Gedurende het decentralisatie-proces is besloten de splitsing van de zgn. ouvreuse-pool, die ook los van de decentralisatie al zou plaatsvinden, mee te nemen in de activiteiten van Twijnstra Gudde. Deze pool van dames die ten behoeve van alle locaties werden ingezet, was administratief bij de Doelen ondergebracht. Voor de Doelen betekent de toedeling van deze dames aan de locaties dat daarmee de beheerstaak hiervan per 1988 komt te vervallen. Eind 1987 bleek de Dienst Recreatie en Wijkaccommodaties die P&O-ondersteuning voor de DGK verzorgt, voornemens te zijn deze taak af te stoten. Hoewel dat voor het verslagjaar geen gevolgen had, moest wel reeds worden nagedacht over de vorm waarin P&O-ondersteuning zou moeten plaatsvinden nadat de DRW zich geheel zou hebben teruggetrokken binnen de context van de gedecentraliseerde DGK.

II DE DOELEN ALS CONCERTGEBOUW

a. algemeen

In het jaarverslag over 1986 werd gemeld dat het bezoek aan culturele evenementen bleef stijgen, maar (doordat het aantal evenementen relatief sterker was toegenomen) dat het gemiddeld aantal bezoekers iets was gedaald. In 1987 is het bezoek aan culturele evenementen opnieuw gestegen, het aantal evenementen is ook weer iets omhoog gegaan, maar ook het gemiddeld bezoekersaantal is gestegen van 884 tot 898.

	<u>aantal culturele evenementen</u>	<u>bezoek</u>	<u>gemiddeld</u>
1984	473	351.864.	744
1985	410	370.192	903
1986	436	385.242	884
1987	447	401.321	898

b. programmering

Omdat recentelijk in de commissie Kunstzaken even de vraag aan de orde is geweest of niet eens zou moeten worden nagedacht over de vraag of het accent in de Doelen iets meer in de richting van de niet-klassieke muziek zou moeten worden verschoven, wordt in dit jaarverslag enige aandacht aan deze zaak besteed. Wanneer we de drie concertgebouwen waar het in Nederland om draait met elkaar vergelijken, dan ontstaat heel globaal het volgende beeld:

Concertgebouw Amsterdam

- 500.000 concertbezoekers per jaar (nauwelijks ander bezoek)
- bijna alleen verhuur
- vrijwel uitsluitend klassieke muziek (nooit pop en heel zelden populair en jazz)

Doelen Rotterdam

- 400.000 concertbezoekers per jaar (plus 170.000 andere bezoekers)
- verhuur en eigen exploitatie
- veel klassieke muziek (in mindere mate ook pop, jazz en populair)

Vredenburg Utrecht

- 300.000 concertbezoekers (nauwelijks ander bezoek)
- weinig verhuur en veel eigen exploitatie
- naast klassieke muziek relatief veel pop en jazz

In Amsterdam wil iedereen gespeeld hebben en er is - ook vergeleken met bijvoorbeeld Londen en Parijs - een groot concertpubliek, dat bereid is relatief hoge toegangsprijzen te betalen voor klassieke muziek (nog afgezien van het cultureel toerisme), waardoor impresario's, orkesten enz. graag de zaal van het Concertgebouw huren om er op eigen risico te spelen. Voor Utrecht geldt dit niet en het Vredenburg koopt met een relatief zeer groot uitkoopbudget veel in. Interessant voor Utrecht is, dat de zendgemachtigden de zaal zeer regelmatig huren om de radio-orkesten de kans te geven ook buiten de Hilversumse studio's en dus met publiek (maar wel dichtbij Hilversum) te opereren. Ook Rotterdam past (nog?) niet in het rijtje Parijs, Amsterdam, Londen, München, Wenen enz. wanneer het gaat om steden waar iedereen (vaak op eigen risicobasis) gespeeld wil hebben. De Doelen probeert met de beschikbare bescheiden middelen zelf zoveel mogelijk te programmeren, waarbij eerder gekozen wordt voor meer relatief goedkoper, maar wel kwalitatief goede solisten, ensembles enz. dan voor minder zeer dure top-namen. Een en ander vanuit de filosofie dat er altijd wat te doen moet zijn in de Doelen: van een theater/concertgebouw, dat iedere avond en zeker ook in de week-enden bruist van leven, gaat al vanzelf een zekere magnetische werking uit. Zoals al vaker uiteengezet, worden met name zelf activiteiten ontplooid op die terreinen waar leemtes zijn in een beoogd evenwichtig totaalaanbod, dan wel waar anders helemaal niets zou gebeuren in de stad. Wanneer de Doelen bijvoorbeeld geen series kamermuziek (artistiek inhoudelijk en qua bezoekerspotentieel vergelijkbaar met symfonisch aanbod) zou programmeren, zou - en dat zou toch wel merkwaardig zijn voor een grote stad - deze muzieksoort in Rotterdam geheel ontbreken. In zijn algemeenheid gesproken moet het geprogrammeerde in onze visie ook nog zo veel mogelijk aansluiten bij de typische gaardheid c.q. het eigen gezicht van het gebouw. Of men dat nu leuk vindt of niet, de Doelen is een echt concertgebouw in de traditionele zin van het woord en als zodanig eerder te vergelijken met de muziektempel in Amsterdam, dan met het Utrechtse Vredenburg, waar bijvoorbeeld veel meer popconcerten kunnen c.q. moeten worden georganiseerd dan in het Concertgebouw en in de Doelen, omdat het Vredenburg daarop gebouwd is (beton en demontabele stoelen) en er in Utrecht (in tegenstelling tot in Rotterdam en Amsterdam) nauwelijks andere pop-podia zijn.

Eén van de grootste pop-impresario's in Europa, Mojo uit Delft, onderschrijft het hier gestelde volledig. Mojo brengt in de Doelen bijna alles op pop-gebied, dat hier op toernee zijnde, redelijkerwijze in de Doelen past qua zaalgrootte, kwetsbaarheid van het gebouw enz. Natuurlijk komt het wel voor, dat een theoretisch voor de Doelen geschikt pop-evenement niet in de Doelen plaats kan vinden, omdat of de zaal niet vrij is, c.q. vrijgemaakt kan worden (popconcerten worden altijd op korte termijn geprogrammeerd), of er te weinig opbouwtijd is vanwege repetities van het RPhO of een congres. Hier moet overigens worden opgemerkt, dat het orkest in toenemende mate probeert de Doelen ter wille te zijn door het verschuiven van repetities enz. Er heeft zich de laatste jaren een verschuiving voorgedaan, waarbij popgroepen c.q. sterren of zoveelbelangstelling trekken dat ze alleen nog maar in lokaties als Ahoy of het Feyenoordstadion passen, of niet groot genoeg zijn voor de Doelen en dus beter passen op de kleinere podia in Rotterdam.

Wat de jazz betreft kunnen we kort zijn; de grote Amerikanen komen alleen nog maar voor veel geld naar enkele festivals in Europa en de geïmproviseerde muziek heeft zoveel van haar glans verloren, dat daarvoor buiten festivalverband ook de kleinere zalen van de Doelen nog te groot zijn, nog afgezien van de omstandigheid, dat deze muziek niet gedijt in de ambiance van de Doelen. Een en ander neemt niet weg, dat de Doelen met wisselendsucces z'n jaarlijkse Dixieland-serie overeind probeert te houden, alhoewel op dit terrein zich weinig nieuwe zaken aandienen. Op het gebied van de populaire muziek vindt in de Doelen eveneens wel datgene plaats wat de markt ongeveer aankan. Ook in het verslagjaar hebben de zondagochtendconcerten in de grote zaal weer goed gelopen, alhoewel het ook hier steeds moeilijker wordt om publiektrekkend aanbod van redelijk niveau te vinden. Wat de Doelen overigens nog onderscheidt van de beide collega-instellingen (we hebben het nog steeds uitsluitend over de concertgebouwfunctie) is het gegeven, dat de Doelen relatief dikwijls zalen en met name de grote zaal, verhuurt aan amateurverenigingen, waaronder vooral veel koren.

Hoe dan ook, ook over het verslagjaar 1987 pratend kan geconstateerd worden, dat de Doelen als concertgebouw volledig beantwoordt aan het doel dat indertijd bij de beslissing tot het bouwen van het complex voor ogen stond: de Doelen als tempel der (klassieke) muzen. Bijzonder verheugend vinden wij het, dat zoals hiervoor al gesteld in 1987 niet alleen het totaal concertbezoek opnieuw is gestegen (vooral voor de klassieke muziek), maar dat daarnaast behalve het aantal concerten, ook het gemiddelde bezoek aan de concerten omhoog is gegaan.

c. kassa-automatisering

Na een proef in 1986 is begin 1987 definitief overgegaan op het geautomatiseerd verkopen van entree-bewijzen. Hoewel een organisatie uiteraard tijd nodig heeft te wennen aan nieuwe productiewijzen, zijn de resultaten dermate positief, dat binnenkort de volgende stap wordt gezet, nl. een proef met verkoop bij een extern verkooppunt. Bij een positief verloop van deze proef zullen in DGK-verband andere koppelingsmogelijkheden worden ontwikkeld.

d. calamiteit Jazznight

In de nacht van 19 op 20 september werden de bezoekers van de Heineken Jazznight onaangenaam verrast door een enorme wateroverlast in de kelders van de Doelen, die weliswaar niet de noodverlichting, maar wel de normale plus de reserve-elektriciteitsvoorziening uitschakelde. Het publiek moest het gebouw verlaten en het nachtconcert kwam te vervallen. De gedupeerde bezoekers is later een gratis inhaalconcert aangeboden. De oorzaak van de wateroverlast bleek een combinatie te zijn van hevige stortregen die nacht, een niet-functionerende riolering in de Kruisstraat, verzakkingen onder de Doelen en vervanging van elektriciteitskabels door het GEB waarvoor ondergrondse openingen in de Doelenkelder waren gemaakt. Om herhaling van een dergelijke calamiteit te voorkomen, is subiet begonnen met het verplaatsen van de schakelkasten naar de begane grond.

III DE DOELEN ALS CONGRESGEBOUW

a. algemeen

In 1987 is het bezoek aan niet-culturele evenementen met ± 7500 bezoekers gedaald tot 171.229. Dit betekent dat de stijging die zich in 1986 aftekende weer teniet is gedaan en de afstand tot de glorierijke jaren 1980-1983 groter is geworden. Het aantal evenementen daarentegen is lichtelijk gestegen, hetgeen impliceert dat het gemiddeld bezoek per evenement iets is gedaald.

	<u>aantal niet-culturele evenementen</u>	<u>bezoek</u>	<u>gemiddeld</u>
1984	1.192	199.776	168
1985	1.097	163.338	149
1986	990	178.666	180
1987	1.012	171.229	169

b. vergadermarkt

De concurrentie op de vergadermarkt neemt steeds verder toe. Vooral hotels en restaurants leggen zich meer toe op het huisvesten van bijeenkomsten als cursussen, dagvergaderingen etc. Bovendien spelen hier uiteraard het WTC, het verbouwde Engels-complex en het Hulskamp-complex ook een belangrijke - deels nieuwe - rol. Dit betekent voor de Doelen dat behalve productverbetering, ook promotie-intensivering aan de orde moet zijn. Het product, vooral de kleine bijeenkomsten, heeft op het gebied van horeca en zaalaccommodatie te lijden gehad onder de onzekerheid als gevolg van de planvorming rond de Doelenschil. De promotie wordt voortvarender aangepakt door het ontwikkelen van de afdeling Zalenexploitatie tot een meer acquisitie plegende afdeling. Een en ander is echter door het ontbreken van toereikende publiciteitsmiddelen en formatieruimte nog marginaal te noemen. Desondanks wordt getracht om dit segment van de markt, dat een positieve bijdrage levert aan de Doelenexploitatie, verder uit te baten.

c. congresmarkt

Er is door de Doelen de afgelopen jaren bij herhaling in alle toonaarden bezongen, hoe Rotterdam in het algemeen en de Doelen meer in het bijzonder zich in een relatief steeds ongunstiger concurrentiepositie bevinden ten opzichte van steden met echte congresgebouwen plus daarbij horende infrastructuur. Wanneer het product al niet optimaal is, wordt de verkoop c.q. de acquisitie relatief alleen maar belangrijker.

De congresmarkt wordt vanuit de Doelen niet rechtstreeks benaderd, c.q. bewerkt. Samen met WTC, Engels en Congresbureau VVV Rotterdam is een begin gemaakt met gezamenlijke campagnes op het gebied van de benadering van de congresmarkt, waarbij de VVV binnen de bestaande gemeentelijke uitgangspunten primair de wervende taak vervult. Voor een efficiënte marktbenadering is het naar onze mening echter van belang dat een acquisitie-afdeling gekoppeld is aan een congresaccommodatie en er een direct verband bestaat tussen wervingskosten en directe opbrengsten. Indien vanuit stedelijke inzichten de voorkeur blijft uitgaan naar externe congreswerving voor de gehele gemeente dan zou in deze filosofie gedacht kunnen worden aan een gemeenschappelijk wervingsinstituut maar dan hiërarchisch gekoppeld aan de diverse locaties en bijv. de VVV en de gemeente. Het is ook in Rotterdam al meerdere malen vastgesteld, dat hoewel dit marktsegment niet of nauwelijks de directe kosten dekt, de uitstraling ervan de extra inspanning meer dan rechtvaardigt. De Doelen zou het toejuichen om in breder verband de werving van congressen eens ter discussie te stellen.

d. verhuur Doelenruimten aan derden

De Centrale Discotheek, een jarenlange vaste bewoner van de Doelen, gaf te kennen halverwege het verslagjaar de Doelen te willen verlaten. Hoewel ieder veel gelegen lag aan de uitstraling van de Doelen in combinatie met de Discotheek, was de onzekerheid betreffende de mogelijke congresuitbreiding, de urgente behoefte aan extra ruimte die de Doelen vooralsnog niet kon bieden en de hoogte van de prijs per vierkante meter die de Doelen moest vragen debet aan het vertrek van de Discotheek. Het vertrek van de Discotheek betekende een forse derving van huurinkomsten ad f 150.000,-- op jaarbasis. Binnen de bestuurlijke opdracht tot verdere vercommercialisering van de Doelenschil, is het niet mogelijk gebleken onderhavige percelen in het verslagjaar te verhuren, mede vanwege de eisen die worden gesteld aan het "niveau" van mogelijke huurders en de prijs per meter die wij moeten vragen.

Aan het eind van 1987 kwam ook Restaurant De Harmonie leeg, hetgeen aanleiding vormde om versneld na te denken over een aanpassing van de bestaande Doelenschil Schouwburgpleinzijde in het verlengde van de ontwikkelingen op het Schouwburgplein. Momenteel worden plannen ontwikkeld, waarbij tevens de langgekoesterde wens van de Doelen wordt meegenomen om in het verlengde van de hal grote zaal een bar te creëren.

e. diversen

Per september is het exclusiviteitscontract met de Doelencateraar Maison van den Boer niet verlengd. Marktoverwegingen noopten de Doelen ertoe huurders meer product- en prijsdifferentiatie aan te bieden. In een proefperiode van een jaar wordt bekeken in hoeverre catering door een geselecteerde groep van zes cateraars voldoet aan de behoefte van de markt en aan eisen van logistieke efficiency in de Doelen. Deze uitbreiding van cateringsmogelijkheden vloeit mede voort uit het waarderingsonderzoek dat onder huurders en bezoekers in 1987 is uitgevoerd. Uit dit onderzoek kwam onder meer naar voren, dat de Doelen op een enkele afdeling na goed scoort. Bij de afdelingen die lager scoorden is door middel van cursussen en technische aanpassingen ervoor gezorgd dat de kwaliteit kon stijgen. Een sterk minpunt vormt de Parking Schouwburgplein. Samen met het RPhO werd de verantwoordelijke wethouder benaderd en verzocht te bewerkstelligen dat deze Parking, die door de ondergrondse doorgang nauw aansluit bij de Doelen, zich klantgericht opstelt. De eerste resultaten daarvan gaan zich thans openbaren.

categorie	grote zaal	kleine zaal	hal	grote foyer	foyer	gehoorzaal	E.F. zaal	gehoorzaal	hal	feestzaal	zaal 5	zaal 6	zaal 7	zaal 8	zaal 9	expo/	doelenhar.	bezettingen:	bezoek		
muziek:																					
syfonie	:90 - 150757	:2 - 607		:6 - 2869															98	: 153733	
kamer muziek	:16 - 12538	:84 - 28656		:29 - 9738															129	: 50932	
koormuziek	:34 - 64229	:17 - 9195								:2 - 700:									53	: 74124	
orgel	:14 - 3198	:1 - 58								:1 - 60:									16	: 3316	
pop	:4 - 7865	:1 - 524																	5	: 8369	
jazz	:9 - 9561	:1 - 500		:3 - 2617						:1 - 230:									15	: 13006	
populair	:18 - 30790																		18	: 30790	
niet-Westers	:5 - 5217	:8 - 1506								:6 - 1738:									19	: 8462	
harmonie/fanfare	:6 - 5753	:1 - 334																	14	: 8734	
overige	:11 - 12661	:4 - 1307		:7 - 2647						:2 - 59									24	: 17422	
toneel:																					
musiektheater:	:4 - 6171																		4	: 6171	
dans:	:15 - 19029																		15	: 19029	
literair-poezie:	:2 - 1044	:4 - 1942																	6	: 2986	
overige:										:5 - 140: 6									31	: 4226	
film:																					
totaal cultuureel	:228-328313	:125-45191		:55-21226	:6- 3664					:8 - 59									447	: 401321	
tentoonstelling/beurs	:1 - 1227	:2 - 886		:11- 6844	:10					:2 - 425 :5 - 3850									50	: 23493	
congres/symposium	:6 - 9817	:64 - 11427								:11 - 410 :4 - 260									89	: 21914	
vergadering	:2 - 2600	:25 - 6848								:14 - 146: 3 - 1091:16 - 397:									93	: 12671	
kerkdienst	:13 - 7300	:36 - 14100								:6 - 2350:									55	: 23750	
overige	:17 - 29393	:9 - 2272		:20-18411	:7- 3750					:38 - 146:66 -14520:105- 2220:24 - 454:87 - 2101:10 - 453:125- 2754:135- 2779:39 - 3189:									725	: 89401	
totaal niet-cultuureel	:39 - 50337	:136-35533		:31-25255	:17- 3750					:28 - 7355 :19 - 855 :29 - 2287 :7 - 3850 :52 - 1107:82 - 23795:127- 3670:24 - 454:90 - 2151:12 - 583:129- 2799:148- 3009:42 - 4299:										1012	: 171229
totaal cult/niet-cult:	:267-378650	:261-80724		:86-46521	:23- 7414					:28 - 7355 :20 - 955 :37 - 2346 :7 - 3850 :57 - 1247:101-26523:127- 3670:24 - 454:90 - 2151:12 - 583:129- 2799:148- 3009:42 - 4299:										1459	: 572550
repetitie	:141	:10		:2	:1					:1 :1 :17 :10 :29 :11									300	: 300	
overige	:19	:14		:2	:6					:1 :1 :11 :8									127	: 127	
totaal	:427	:285		:90	:23					:34 :21 :94 :7 :113 :152 :34									1886	: 1886	

JAARVERSLAG ROTTERDAMSE SCHOUWBURG

1987

Personeel en organisatie

Met het oog op de opening van de nieuwe schouwburg moest veel tijd en aandacht worden gestoken in de opbouw van de organisatie en het terugplaatsen en aantrekken van medewerkers. Door de vele andere werkzaamheden, de onduidelijkheid over de status van de ingediende begroting, de gedetailleerde regelgeving en ten slotte door de ziekte van de directeur op een onwelkom moment verliep deze operatie niet zonder problemen. Het nadeel van een aantal late plaatsingen van vooral nieuwe medewerkers was dat de inwerkperiode voor de opening bijzonder kort zou worden.

Het verloop van feitelijk ingezet personeel (dus exclusief langdurig zieken, de vrijgestelde secretaris van de Medezeggenschapscommissie en zonder het part-time avondpersoneel) was als volgt.

Actieve	<u>1/1 87</u>	<u>1/4 87</u>	<u>1/7 87</u>	<u>1/10 87</u>	<u>1/1 88</u>	<u>1/4 88</u>	<u>In formatiepl.</u>	
Personeelsinzet							<u>1-4 88</u>	<u>Begrot.</u>
directie	2	2	2	2	2	2	2	2
techn.dienst	1	1	2	2	9	17	17	17
kassa en interne dienst	-	-	-	-	2	10	8,6	8,6
publiciteit en secretariaat	1	1	1	1	2	4	3,8	5
fin.administratie	-	-	-	-	-	5	3,8	3,7
<u>Totaal</u>	<u>4</u>	<u>4</u>	<u>5</u>	<u>5</u>	<u>15</u>	<u>38</u>	<u>35,2</u>	<u>36,3</u>
=====								

Het aandeel van vroegere medewerkers en medewerkers van de centrale afdelingen van de D.G.K. die in de schouwburgorganisatie werden opgenomen was als volgt :

2	2	3	3	13	15	14,7
=====						

Niet alle terugplaatsingen slaagden of verliepen vlekkeloos. Een portier, gedetacheerd geweest in de Doelen, verzocht niet te worden teruggeplaatst. Haar werd nonactiviteitsverlof toegekend tot 1 oktober 1988, de datum waarop zij gebruik kan maken van de VUT-regeling. Een technisch medewerker/belichter kon zich niet vinden in de organisatie-opzet en in de hem geboden functie. Hij werd in de gelegenheid gesteld elders een opdracht uit te voeren waarna hij op eigen verzoek per 1 augustus 1988 is ontslagen. Een medewerker van de voormalige technische dienst werd op medische gronden geplaatst als receptionist, voor een andere werd nog in de gesloten periode een kortlopend wachtgeld geregeld. Eenvoormalige bedrijfsleider werd per 1 januari 1988 afgekeurd.

De medewerkers van de centrale afdelingen van de D.G.K. werden voorzover aan de schouwburg toegewezen formeel op 1 januari 1988 in dienst genomen al kon de financiële administratie op dat moment nog niet in en voor de schouwburg opereren. De secretaresse mevrouw C. Salters-van Hattem verleende feitelijk haar diensten al sedert maart 1987 na het vertrek van mejuffrouw M. Copier naar het Nederlands Dans Theater. De in september 1986 aangetrokken stagiaire publiciteit vertrok naar het Luxor Theater.

Voor het in het vorige jaarverslag vermelde meningsverschil over de roostervoorstellen technische dienst werd in 1987 nog geen oplossing bereikt. Integendeel, met het voorleggen aan het College van Burgemeester en Wethouders escaleerde de zaak. Eerst in 1988 werd een tijdelijk compromis bereikt. Dit en het nog ontbreken van medewerkers voor andere afdelingen vertraagden het opstellen van roosters voor die afdelingen.

Begroting

In maart 1987 kon de concept begroting aan het gemeentebestuur worden aangeboden. Zoals te verwachten was bleek het onmogelijk binnen de budgetten van 1984 te blijven. Toegenomen kapitaalslasten en huisvestingskosten, externe ontwikkelingen op het gebied van podiumkunsten en uiteraard de ambities van gemeentebestuur en directie van de schouwburg brachten het exploitatietekort van rond vier miljoen op ruim zes miljoen gulden. Bij de begroting werd een uitvoerige toelichting op de toename gevoegd.

In 1987 konden nog niet alle onderdelen worden toegekend. De opgenomen vergoeding aan de Nederlandse Opera werd uit de begroting gelicht. Het gemeentebestuur meent - terecht - dat het gezelschap evenals in Amsterdam voor eigen rekening behoort te spelen.

Voor het gevraagde produktiefonds is nog geen dekking aangewezen. Gestreefd wordt naar een herschikking van middelen tussen Rijk en gemeente.

Voor de schouwburgdirectie betekent een en ander wel dat onzekerheid blijft bestaan over de beschikbare middelen terwijl de programmering op langere termijn moet worden ingevuld.

Algemene activiteiten

De in 1986 begonnen verkenning van de mogelijkheden voor een evenwichtige en interessante exploitatie van de schouwburg werd in 1987 voortgezet. De contouren van de openingsperiode, van de participatie in Rotterdam '88 en van het seizoen 1988/89 konden daardoor steeds duidelijker worden.

De werkzaamheden waren uiteraard niet tot dit onderdeel beperkt.

Bezigheden die veel aandacht en tijd kostten waren onder veel andere de voortgang van de decentralisatie van de Dienst Kunstgebouwen, de huisstijl van de schouwburg (ontwerp Jurriaan Schrofer en Ad van der Kouwe), de abonnementsfolder 1987/1988 die samen met het Luxor Theater en Theater Zuidplein werd uitgegeven, de voorbereiding van de publiciteit voor de opening en voor het seizoen 1988/1989, contacten onder meer met het reclame-adviesbureau Zwiers Minnaard ten behoeve van de te voeren sponsoractie, de ondersteuning van de artistieke leiding van het RO-Theater bij de formering van de cast van het gezelschap, de voorbereiding van de contracten met de exploitant van het theatercafé en participatie in de Stuurgroep Uit-Bureau.

Adjunct-directeur Carel Alons hield zich daarnaast nog intensief bezig met het Nederlands Theater Festival dat zich vanaf 1988 voor een periode van drie jaar in de Rotterdamse Schouwburg zal afspelen, met de voorbereiding van Rotterdam '88, met Teatro Fantastico en met de Kunstmarkt 1988.

In de zomer van 1987 meldde zich de directie van het Scapino Ballet met het verzoek na te gaan of dit oudste Nederlandse dansgezelschap zich in Rotterdam en als vast dansgezelschap van de schouwburg zou kunnen vestigen. Met de wethouder voor Kunstzaken en de beleidsafdeling van het stadhuis werden de mogelijkheden en wenselijkheden verder bezien. Bij het afsluiten van het jaar leken de vooruitzichten voor deze verplaatsing, die van veel kanten werd toegejuicht, zeer gunstig.

Bij het opzetten van de interne organisatie kon met behulp van een medewerker van het Gemeente Archief een begin worden gemaakt met het opzetten van een nieuw archiefsysteem. Het aangetroffen oude archief verkeerde in een tamelijk desolate staat, was niet compleet en nauwelijks geordend. Door gebrek aan menskracht en ruimte zal het nog geruime tijd duren voor ook dit toegankelijk is. Met de opbouw van een documentatie-archief, van groot belang voor de afdeling publiciteit, werd nog niet meer dan een schuchter begin gemaakt.

Bij veel activiteiten werd een voldoende personeelsbezetting node gemist. De moeizaam verlopende roostering van medewerkers vertraagde het proces van terugplaatsingen hetgeen weer tot gevolg had dat ook het aantrekken van nieuwe krachten uitstel onderging. Dat 1987 desondanks verwachtingsvol eindigde mag als grote verdienste worden beschouwd van de kleine groep actief betrokkenen.

Voortgang van de bouw

De bouwactiviteiten werden vanuit de Schouwburg intensief begeleid door Carel Alons en Jacques Dumas. Zij woonden daartoe vele bouwvergaderingen bij en onderhielden de contacten met aannemers en leveranciers. Na het besluit van het gemeentebestuur een aantal voorzieningen die niet in de bestekken waren geregeld voor te financieren, konden enerzijds gemakkelijker beslissingen worden genomen over afwerkingsproblemen maar moesten anderzijds extra werkzaamheden worden verricht voor de toegevoegde voorzieningen zoals de volledige technische inrichting van de kleine zaal. Dankzij de medewerking van architect, aannemers en adviseurs konden de nodige aanpassingen in de planning nagenoeg geruisloos worden gerealiseerd.

De totale planning bleef overigens een bron van zorg. Het gecompliceerde bouwproces leidde nog al eens tot detailproblemen die de laatst afgesproken opleveringsdatum van 15 januari 1988 in gevaar dreigden te brengen. Door de adjunct-directeur Gemeentewerken en de directeur van de schouwburg werden meerdere gesprekken met de afzonderlijke aannemers gevoerd die gericht waren op voorkoming van uitstel. Niet zonder succes.

Een eindafrekening van de bouw was in 1987 uiteraard nog niet mogelijk. Wel tekende zich een overschrijding af door meerwerk en risicoverrekening maar naar het zich liet aanzien zou deze de normale kostenstijgingen van voor de bouw geldende indexcijfers niet of nauwelijks overtreffen. De kans dat uit budgetbesparingen door de schouwburgsluiting meer middelen ter beschikking komen dan voorzien is bovendien reëel. In dat geval zullen overschrijdingen voor een deel daardoor gedekt kunnen worden.

Het bereiken van het hoogste punt werd op 24 april gevierd met een ontvangst van alle medewerkers aan de bouw. Deze ontvangst vond plaats in de al opgeleverde maar nog volstrekt lege en kale ruimte van het theatercafé. De sfeer was echter uitstekend.

Busreizen

Voor de laatste keer werden busreizen georganiseerd naar voorstellingen elders. Met inachtneming van de extra inspanning die de deelnemers moesten opbrengen was de deelneming bevredigend. Voor de voorstellingen van de Nederlandse Opera was de belangstelling vele malen groter dan het aantal beschikbare plaatsen hetgeen de conclusie rechtvaardigt dat er in Rotterdam uitgerekend voor het genre dat de meeste moeilijkheden oplevert bij de programmering duidelijk een substantieel opera publiek is.

Het aantal inschrijvingen was als volgt:

	<u>Abonnementen</u>
Serie Opera I (Muziektheater Amsterdam)	102
Serie Opera II (Muziektheater Amsterdam)	50
Serie Het Nationale Ballet (Muziektheater Amsterdam)	96
Serie Nederlands Dans Theater (Danstheater Den Haag)	64
Serie Holland Dance Festival (Danstheater Den Haag)	47
Serie De Appel (Appeltheater Scheveningen)	74
Serie Toneelgroep Amsterdam (Stadsschouwburg/ Bellevue Amsterdam)	39
	<hr/>
Totaal aantal abonnementen	472

Alle reizen werden door één of meer medewerkers van de schouwburg begeleid.

JAARVERSLAG LUXOR THEATER

1987

Luxor Theater

Voorwoord

In het verslagjaar is het bedrijfsresultaat van het Luxor Theater mede nadelig beïnvloed door het feit dat slechts een aanzet kon worden gegeven tot de noodzakelijke profilering van het theater.

Door diverse oorzaken, waarop in dit verslag nog nader zal worden ingegaan, kon ook in 1987 slechts een korte termijn-beleid worden gevoerd en bleven de budgettaire personele, facilitaire en publicitaire knelpunten grotendeels bestaan.

Personele bezetting

Per 1 april 1987 vond de benoeming plaats van de nieuwe directeur, de heer Rob Wiegman, tot die datum tijdelijk adjunct-directeur. De taak van de directeur a.i., de heer Leo Willeboordse (tevens Hoofd Gebouwenbeheer a.i.) was hiermede beëindigd.

Het Luxor Theater had in het verslagjaar te kampen met enkele, zwaar op de organisatie drukkende personele problemen. Deze werden onder andere veroorzaakt door de langdurige ziekte bij de bedrijfsleiding.

De taken van de bedrijfsleiding werden evenals in 1986 waargenomen door de heer Jan van Vliet.

Tevens werden voor het vervullen van diverse werkzaamheden enkele personen op contractbasis aangetrokken.

Met ingang van 1 augustus kwam de heer René van der Pluijm de organisatie versterken, met als hoofdtaak het verzorgen van de publiciteit en publiekswerving. Tot de datum van indiensttreding werkte hij als stagiaire in de Rotterdamse Schouwburg.

Mevrouw Simone Rooskens werd aangetrokken voor het mede-organiseren van de eerste Cabaretmarathon en het Eenakterfestival voor scholieren.

In verband met de naderende openingsdatum van de Rotterdamse Schouwburg werd de detachering van drie personeelsleden van de Schouwburg in het Luxor Theater aan het einde van het verslagjaar beëindigd.

Algemeen

De werkzaamheden verbonden aan de realisering van de decentralisatie van de Dienst Gemeentelijke Kunstgebouwen, uitgevoerd in samenwerking met de overige directeuren en een onafhankelijk deskundige, vormden een groot bestanddeel van de taken van de directie.

Op verzoek van de directie van de Rotterdamse Schouwburg bleef Rob Wiegman ook na zijn benoeming in het Luxor Theater betrokken bij de nieuwbouw van de Rotterdamse Schouwburg als lid van de Bouwcommissie.

De profielschets van het Luxor Theater is een onderdeel van het eind 1987 gereedgekomen rapport "Vier Theaters aan de start". In deze profielschets werden naast de programmatische uitgangspunten tevens de knelpunten van het Luxor Theater nader belicht. Een zeer belangrijk, veel tijd en energie vergend knelpunt wordt reeds geruime tijd gevormd door de geluidsoverlast die bepaalde voorstellingen in het Luxor Theater opleveren bij de naaste buurman Hotel Central. Deze problematiek, gevoegd bij de bestaande knelpunten en het gewenste profiel, was voor de directie mede aanleiding om, in samenwerking met de Dienst Gemeentewerken, een "Haalbaarheidsonderzoek Ver- en Nieuwbouw Luxor Theater" te doen. Een eerste behandeling van dit in juli 1987 verschenen rapport in een vergadering van de Commissie voor de Kunstzaken leidde tot de opdracht om de in het rapport genoemde "Programmatische kanttekeningen bij de varianten" nader te onderbouwen. Dit heeft inmiddels geleid tot de notitie "De toekomst van het Luxor Theater", waarin het beleid voor de lange termijn wordt geformuleerd.

Op basis van beide rapportages moet de discussie over de toekomstige exploitatie van het amusements theater voor Rotterdam en de regio worden gevoerd. Voor de korte termijn moeten maatregelen worden getroffen om de geluidsoverlast voor Hotel Central tot een minimum te beperken. De in de nieuwe Hinderwetvergunning voor het Luxor Theater vermelde overgangstermijn verhindert anders, na afloop hiervan (eind februari 1989) bij toepassing van de dan geldende normen een optimale exploitatie.

Programmeringsbeleid

Algemeen

In het verslagjaar was het Luxor Theater nog steeds de enige locatie voor grootschalige podiumkunsten in de stad. Elementen van in feite Schouwburg-programmering waren in het speelplan van het Luxor Theater terug te vinden, overigens zonder het succes dat ze op basis van hun kwaliteit verdienden. Het door de nieuwe directie geschetste profiel van het Luxor Theater en de aanstaande opening van de Rotterdamse Schouwburg hebben in de tweede helft van het verslagjaar ten dele een ander programmeringsbeleid ten gevolge gehad. De nadruk werd met ingang van het seizoen 1987/88, vanaf september, gelegd op het programmeren van zo veel mogelijk grootschalig amusements-theater, in serie geprogrammeerd. Elementen uit de typische zogenaamde Hofplein-programmering, veelal bedoeld voor de kleine zaalopstelling van Luxor, vormden echter ook nog een onderdeel van de programmering. De belangstelling voor deze producties - typisch ook gemaakt voor de kleinere zalen - hield echter niet over. Steeds duidelijker wordt dat het Luxor Theater voor met name de intimiteit vereisende voorstellingen niet de meest geëigende locatie is. Met alleen het plaatsen van een scheidingswand wordt deze intimiteit niet bereikt. Het Luxor Theater is een theater voor gevestigde cabaretiers als Paul van Vliet (gemiddeld bezoek over 25 voorstellingen 664), Freek de Jonge (3 volledig uitverkochte voorstellingen) en nieuwe cabarettalenten als Youp van 't Hek (gemiddeld over 9 voorstellingen 514) en Brigitte Kaandorp (twee uitverkochte voorstellingen).

Een andere pijler waar een amusements-theater als Luxor op rust wordt gevormd door bijvoorbeeld grote musicals: in het verslagjaar trok de Nederlandse musical Max Havelaar in 14 voorstellingen gemiddeld 856 bezoekers. Bij alle hierboven genoemde voorstellingen gold dat voor de weekenddagen de vraag van het publiek naar plaatsen het aanbod verre overtrof.

Natuurlijk moet ook een amusements-theater zich risico's kunnen permitteren. Een commercieel risicovolle voorstelling als door de Amerikaanse mimespeler Avner Eisenberg werd gegeven moet ook geprogrammeerd kunnen worden (1 voorstelling: 204 bezoekers).

In het verslagjaar werden totaal 57 voorstellingen uit het typisch voormalige "Hofpleinaanbod" geprogrammeerd:

33 toneelvoorstellingen, gemiddeld 250 bezoekers en 24 kleinkunstvoorstellingen, gemiddeld 172 bezoekers. Over de gehele linie lijkt het duidelijk dat deze programmering niet aantrekkelijk genoeg is voor bezoekers die de intimiteit wel degelijk zoeken en deze in Luxor niet vinden. Het beleid van de directie zal er voor de nabije toekomst op gericht zijn slechts die voorstellingen in het Luxor Theater te programmeren die door de aard van het gebouw daar ook op zijn plaats zijn. Dat de faciliteiten in Luxor dit niet altijd zullen toelaten is hierbij een bemoeilijkende factor.

Tot slot van dit onderdeel kan nog worden opgemerkt dat de abonnementsverkoop in het verslagjaar verheugend is gestegen. Er werden 11.784 stoelen in abonnement verkocht. In 1986 was dit aantal 6.903.

Cabaretmarathon

De eerste Cabaretmarathon is een daverend succes geworden.

Een plan van de directie om het seizoen in het Luxor Theater spectaculair te besluiten met een bijzonder cabaretevenement, groeide tijdens een gesprek hierover met ideeënrijke mensen als Haye van der Heyden (die het uiteindelijke idee van de Cabaretmarathon leverde), Flip van Duyn en Simone Rooskens uit tot het grote, succesvolle 24-uurs spektakel in het weekend van 30 en 31 mei 1987.

Het evenement kreeg op voorhand grote aandacht van alle media.

De KRO-radio zond de optredens van de Cabaretmarathon 24 uur live uit. Deze marathonuitzending waarvoor de KRO met andere omroepen zendtijd heeft moeten ruilen, blijkt achteraf zeer intensief te zijn beluisterd. De KRO-televisie heeft in september 1987 op drie zaterdagavonden compilaties uitgezonden.

De Cabaretmarathon heeft in één klap de naam van het Luxor Theater als cabarettheater gevestigd en daar was het allemaal immers om begonnen. Het doorgaan van de marathon heeft nog aan een zijden draad gehangen: op 27 mei 1987 vond voor de Rechtbank te Rotterdam een kort geding plaats dat was aangespannen door de directie van Hotel Central, waarin deze eiste dat de directie van het Luxor Theater zou voldoen aan de gestelde geluidsnormen.

Indien deze eis in dat stadium zou zijn ingewilligd, zou de Cabaretmarathon geen doorgang hebben kunnen vinden. Gelukkig kon een aantal afspraken worden gemaakt op basis waarvan dit gevaar kon worden afgewenteld.

Cameretten

De directie is er in geslaagd het oudste cabaretfestival in ons land, het Delftse Cameretten, naar Rotterdam te halen. In november 1988 zal dit 4-daagse festival voor de eerste maal in het Luxor Theater worden georganiseerd.

Cameretten, een festival voor veelal amateurcabaretiers die "het vak in willen", heeft vele winnaars in de vergetelheid zien onderduiken, maar heeft ook aan de wieg gestaan van de carrière van vele groten uit de huidige cabaretgeneratie (Paul van Vliet, Herman Finkers, Brigitte Kaandorp, Freek de Jonge en anderen).

Eenakterfestival voor scholieren

Dit festival is een initiatief van de Scholengemeenschap Caland, die het in 1986 voor de eerste maal organiseerde in de aula van de school.

In november 1987 vond het festival op drie achtereenvolgende avonden voor het eerst plaats in het Luxor Theater. Het werd georganiseerd door het Rotterdams Lyceum (de winnaar van 1986) in samenwerking met het Luxor Theater en de Stichting Kunstzinnige Vorming Rotterdam. Het grote succes van dit jaar rechtvaardigt een herhaling in 1988.

Geluidoverlast Hotel Central

De geluidproblematiek wordt in dit jaarverslag onder het hoofdstuk programmeringsbeleid geplaatst, aangezien één en ander vrij grote gevolgen voor dit beleid heeft gehad. Diverse gerechtelijke procedures, begonnen door de directie van Hotel Central, hebben er onder andere toe geleid dat de directie van het Luxor Theater een selectief, terughoudend programmeringsbeleid moest gaan volgen.

Dit betekende dat in het verslagjaar maatregelen moesten worden getroffen ten aanzien van sommige niet in serie geprogrammeerde en reeds contractueel vastgelegde voorstellingen.

In 1987 werden de volgende "risicovolle" voorstellingen verplaatst naar andere DGK-locaties, overigens op basis van door het Luxor Theater te betalen zaalhuur:

- 11 september 1987/Rock Kabuki - Theater Zuidplein
11 september 1987 (150 bezoekers);
- 4 oktober 1987/Frank Boeijen - Theater Zuidplein
8 oktober 1987 (600 bezoekers);
- 8 november 1987/Wall Street Crash - de Doelen
4 november 1987 (1.650 bezoekers);
- 14 november 1987/Mathilde Santing - de Doelen
13 december 1987 (600 bezoekers).

Deze gang van zaken heeft voor de posten zaalhuur, theatertoeslag, buffetverkoop het resultaat negatief beïnvloed. Uitgezonderd het concert door Wall Street Crash leverde deze exercitie tevens een groter nadelig saldo ten laste van het garantiefonds op dan bij doorgang van de evenementen in het Luxor Theater het geval zou zijn geweest. In de tweede helft van het seizoen, 1988, zal het bovenstaande nog enige malen voorkomen. Tevens zullen in de nabije toekomst in het huidige Luxor Theater dergelijke evenementen niet meer worden geprogrammeerd. Ten aanzien van de normale serieprogrammering is een dergelijk selectief programmeringsbeleid moeilijker te realiseren.

Luxor Percussie Festival en Jazz at the Luxor

In het verslagjaar werden in dit kader geen evenementen georganiseerd. Dit had twee redenen: uiteraard wegens de hiervoor geschetste geluidproblematiek, echter ook omdat de directie de evenementen niet passend vond binnen het geschetste profiel.

Film Festival Rotterdam

Het festival is in het Luxor Theater uitermate bevredigend verlopen. Vele premières vonden er plaats en de publieke belangstelling tijdens het 10 dagen durende festival overtrof de verwachtingen: 25.000 mensen bezochten de 69 voorstellingen. Veel aandacht was door het Luxor Theater besteed aan de horeca, hetgeen een positief resultaat opleverde. De medewerking aan het Film Festival Rotterdam zal in 1988 gaarne worden gecontinueerd.

Programmatie Luxor Theater 1987

producent/gezelschap impresario	voorstelling	aantal voorst.	aantal bezoekers
<u>Amusementstoneel (Nederland)</u>			
Theater van de Lach	Een trouwring mag niet knellen	3	1.445
Joop van den Ende	Een bijzonder prettig vergezicht	6	2.719
Polona Produkties	Het kan vreemdgaan	3	533
John de Mol	Drie is teveel	2	567
John van de Rest	Benjamin in het leger	6	517
Nederlands Theaterbureau	Drie is teveel	3	1.059
Nederlands Volkstoneel	Heimwee	2	408
P.O.C.	Privé voor twee	2	669
Nederlands Theaterbureau	Candida	3	854
Joop van den Ende	Mijn zuster en ik	6	930
		<u>36</u>	<u>9.701</u>
		====	=====
<u>Toneel (Internationaal)</u>			
Wim Visser	Bopha	<u>2</u>	<u>90</u>
		====	=====
<u>Muziektheater (Nederland)</u>			
Stichting de Opmaat	De Astronauten	1	65
Polona Produkties	De babysitrevue	5	538
Interpresario	Mini & Maxi	2	1.012
Stichting Rotterdams Dans- theater	Maar verder gaat alles goed	2	910
John van de Rest	Nonsens	6	2.652
Domizia Theaterprodukties	Max Havelaar	14	11.984
		<u>30</u>	<u>17.161</u>
		====	=====
<u>Muziektheater (Internationaal)</u>			
Koninklijk Ballet van Vlaanderen	Evita	2	1.697
The Company Musical Theatre Group	A little night music	1	184
		<u>3</u>	<u>1.881</u>
		====	=====

Programmatie Luxor Theater 1987

producent/gezelschap impresario	voorstelling	aantal voorst.	aantal bezoekers
<u>Muziek (Nederland)</u>			
The Woodstreet Big Band Stichting Cantabile	Meesterwerken van Opera tot Operette	1 1	72 219
Frans van Bronkhorst	Joke Bruijs en Salonorkest Pluche	1	251
Paul Brandenburg	Laurens van Rooyen	1	614
Mathilde Santing	Mathilde Santing Ensemble	1	530
J.A. Frölich	Rotterdams Artiestengala	1	443
		<u>6</u>	<u>2.129</u>
		=====	=====
<u>Kleinkunst (Nederland)</u>			
Artipro	Jan Blaaser	7	1.117
De Roje Hel	Freek de Jonge	3	2.723
Kabaret Lurelei	Jasperina de Jong	2	918
Impresariaat Lumen	Youp van 't Hek en Onno Molenkamp	9	4.627
Mojo Theater	Jules Deelder	2	1.775
Stalles Produkties	Jenny Arean	5	804
Interpresario	Ted de Braak	3	133
Impresariaat Lumen	Martine Bijl	7	3.719
Voorheen Don Qui-Shocking	Instituut Zwagerman	1	458
Luxor Theater	Cabaretmarathon	1	900
Robert-Jan Grünfeld	Frisse Jongens	2	329
PePijn	Paul van Vliet	25	16.612
Hummelinck & Stuurman	Brigitte Kaandorp	2	1.820
Steek Produkties	Cabaret Dubbel & Dwars	2	424
Entertainment	Henk Elsink	5	1.338
		<u>76</u>	<u>37.697</u>
		=====	=====

Programmatie Luxor Theater 1987

<u>producent/gezelschap impresario</u>	<u>voorstelling</u>	<u>aantal voorst.</u>	<u>aantal bezoekers</u>
<u>Kleinkunst (Internationaal)</u>			
Mojo Theater	Avner Eisenberg	1	204
		=====	=====
<u>Ballet/dans (Nederland)</u>			
Nederlands Dans Theater	Juniorengroep	3	354
Scapino Ballet		2	487
Dansgroep Sodemieter op!		1	49
Werkcentrum Dans		1	28
Impresariaat Tobi	Danskern	1	57
Mojo Theater	Djazzex	1	70
Frans van Bronkhorst	Radius en Ebbelaar	1	231
Folkloristisch Danstheater		1	172
		11	1.448
		=====	=====
<u>Ballet/dans (Internationaal)</u>			
Gerhard Bohner	Bauhaustänze	2	586
		=====	=====
<u>Kindertheater (Nederland)</u>			
Kindercircus Elleboog		1	299
Jacques Senf	Op visite bij meneer Kaktus	3	1.477
Amstel Toneel	Cyrano?	1	30
Bassie Produkties	Bassie & Adriaan	2	1.366
Jeugdtheater De Zwarte Hand	Jenever en Banaan	1	18
		8	3.160
		=====	=====
<u>Kindertheater (Internationaal)</u>			
Het Appeltje	Assepoester	1	360
		=====	=====

Programmatie Luxor Theater 1987

producent/gezelschap impresario	voorstelling	aantal voorst.	aantal bezoekers
<u>Film</u>			
	Film Festival Rotterdam 1987	69	25.000
	Paris Texas (verhuring)	<u>1</u>	<u>432</u>
		70	25.432
		====	=====
<u>Kunstmarkt 1987</u>			
		1	600
		====	=====
<u>Eenakterfestival 1987</u>			
		3	2.074
		====	=====
<u>Besloten voorstellingen</u>			
		3	1.750
		====	=====
<u>Repetities</u>			
		10	-
		====	=====
<u>Schoolvoorstellingen</u>			
	Scapino Ballet	1	400
		====	=====
<u>Extra bouwdagen</u>			
		2	-
		====	=====

Programmatie Luxor Theater 1987

<u>producent/gezelschap impresario</u>	<u>voorstelling</u>	<u>aantal voorst.</u>	<u>aantal bezoekers</u>
Totaal theater		180	77.091
Totaal film		70	25.432
Besloten voorstellingen		3	1.750
Repetities		10	-
Schoolvoorstellingen		1	400
Extra bouwdagen		<u>2</u>	<u>-</u>
Totaal		266	104.673

JAARVERSLAG THEATER ZUIDPLEIN

1987

Theater Zuidplein

Algemeen

Naast het uitvoeren van het artistiek en zakelijk beleid, werd in het jaar 1987 veel aandacht geschonken aan een haalbaarheidsonderzoek voor B & O III, de decentralisatie van de Dienst Gemeentelijke Kunstgebouwen en heroriëntatie op de functie van Theater Zuidplein na de opening van de Rotterdamse Schouwburg in 1988. Weliswaar van ondergeschikt belang, maar era lastig, was een storing in het software pakket, het zgn. klantenbestand van de kassa. Hierdoor zijn de gehanteerde bezoekcijfers tenminste discutabel. Hieraan zullen dan ook in het voorliggende verslag geen conclusies worden ontleend. Gelukkig werd de financiële verslaglegging niet beschadigd. De nog onvoltooide infrastructuur van het stedelijk gebied Zuidplein en het opschorten van besluitvorming ten aanzien van aangemelde knelpunten, zoals de voortgang van het bouwkundig onderhoud baarden grote zorgen.

Verantwoording

De totale huuropbrengsten stegen ten opzichte van de begroting van f 259.000,-- naar f 277.700,--, huurvergoedingen voor repetities en vergaderzaaltjes inbegrepen. De uitkomsten van de Grote Zaal liepen redelijk in de pas met de begroting. 17 geplande voorstellingen, sommige van met opheffing bedreigde gezelschappen als Toneelgroep Theater en Zuidelijk Toneel Globe, werden geannuleerd.

Er waren 210 voorstellingen begroot met 70.500 bezoekers.

De uitkomst werd 200 voorstellingen met 68.310 bezoekers.

De huuropbrengst was begroot op f 175.000,--, de uitkomst werd f 184.100,--.

De Arlecchino bleef achter bij de begroting, t.w. 126 tegen 190 voorstellingen en 14.392 tegen 20.000 bezoekers.

De huuropbrengst kwam uit op f 23.300,-- tegen de begroting ad f 37.000,--.

De uitval hier was goeddeels toe te schrijven aan onzekerheden over subsidiëring van producties uit het zogenaamde tweede circuit en het stoppen met kleine-zaal-voorstellingen door de gesubsidieerde gezelschappen.

Een bijkomend probleem was het bijzonder ruime aanbod van ad hoc producties. Beoordeling vóóraf van dergelijke producties alvorens tot boeking over te gaan is noodzakelijk, daar kwaliteit op voorhand niet inschatbaar is. Het gebruik van de multifunctionele ruimten nam belangrijk toe.

Begroot waren 220 verhuringen, de uitkomst werd 294.

Tegenover de geraamde huuropbrengst ad f 35.000,-- staat een resultaat van f 43.800,--.

Separatie van de in open verbinding staande ruimten zal de mogelijkheden tot verhuur belangrijk vergroten.

Een specificatie van de bezoekcijfers treft u in de bijlagen.

Door de beschadiging van het klantenbestand is het trekken van conclusies ditmaal niet gewenst.

Interessant is de stijging van het, ook afzonderlijk geadmistreerde, gebruik van : pas 65, CJP en abonnementen in de Grote Zaal. Pas 65 steeg van 757 naar 930, CJP ging van 6.809 naar 7.091 en het aantal plaatsen in abonnement steeg van 6.213 naar 10.647.

Ondanks de aanloopproblemen bij de automatisering van de kaartverkoop biedt het systeem de mogelijkheid te besparen op de kosten van publiciteit. Door de langere voorverkoop wordt een goed beeld verkregen van de voorkeuren van het publiek.

In 1987 heeft Theater Zuidplein getracht, het "gat" te vullen in de totale programmatie dat was ontstaan door het wegvallen van de Rotterdamse Schouwburg. Deze taak werd mede mogelijk gemaakt door het tijdelijk overhevelen van de financiële middelen, mankracht en materiaal. Per 1 januari 1988 staan deze weer ter beschikking van de Schouwburg.

In het bijzonder is de tijdelijke budgetverruiming ten goede gekomen aan opera en musical.

Terugblikkend op 1987 mag geconstateerd worden, dat de kwalitatieve tegenvallers op het totale aantal gerealiseerde voorstellingen te verwaarlozen waren. Een prettige gedachte, zeker wanneer men bedenkt dat immer veel contractuele verplichtingen worden aangegaan op een tijdstip dat er veel onzekere factoren zijn aan de productiezijde.

Belangrijk voor het imago van "Het Theater" op de zuidelijke oever van de Maas is dat verschillende gezelschappen Theater Zuidplein kozen als premièretheater of als plek om producties voor te bereiden. Een beweging welke zich in de toekomst kan voortzetten, mits de voorwaarden daartoe aanwezig blijven.

Uitgangspunten voor beleid

De peilers van de programmatie zijn kwaliteit en variatie in het aanbod van alle denkbare podiumkunsten. Soms echter beantwoorden producties niet aan de gestelde criteria.

In het verslagjaar 1987 voldeden op wisselende gronden 3, niet nader te noemen voorstellingen, niet aan de uitgangspunten. Topscorers die publiek uit de wijde omgeving naar het centrum van Zuid lokten waren in de Grote Zaal:

- toneel : Droom van een vrouw, De Fantast
- cabaret : Seth Gaaikema, Purper
- dans : Scapino, Pilobolus
- muziektheater : Tosca, Das Land des Lächelns,
My Fair Lady, Nonsens
- jeugdtheater : Adrian Mole

In de Arlecchino:

- toneel : het Reizend Volkstheater
- muziek : Deep River Quartet
- jeugdtheater : Het Huis van A, Studio Peer
- kleinkunst : Paul de Leeuw, Brigitte Kaandorp

Programmatische en toneeltechnische aandacht werd besteed aan het begeleiden van amateurs, het inmiddels veel geïmiteerde Open Podium, scholen-infodagen, themadagen, een VARA-ontmoetingsdag, symposia, St. Nikolaasvieringen, commerciële promotiedagen en exposities. Het beschikbaar stellen van ruimten en de verzorging van catering o.a. ten behoeve van cursussen, vraagt voortdurende toetsing aan concurrerende organisaties. Dit segment van de markt is zeer gevoelig voor schommelingen. Al met al is Theater Zuidplein een "huis" waar alles gebeurt en alles kan.

Personeel

Met uitzondering van twee technici, die overstapten naar het Bibliotheektheater waren er geen mutaties in het personeelsbestand. Naast de zorg voor eigen personeel, staat ook de begeleiding van stagiaires hoog in het vaandel; er wordt praktijk opgedaan door leerlingen van de MTS en MEAO. Ook werd een opleiding verzorgd voor 3 technici van de Gedung Kesenian in Jakarta, het theater van de Indonesische hoofdstad. De gemeente Rotterdam stimuleerde de renovatie. Medewerkers van Theater Zuidplein adviseerden bij het programma van eisen en specifiek voor de theatertechniek. Een toenemende vraag naar vergader- en studieruimte, voor- en nacalculaties ten behoeve van voorzichtig opererende professionele en amateurgezelschappen, gerichte promotie en advisering van het selectiever kiezende publiek betekenden voor verschillende afdelingen extra werkzaamheden.

Gebouw en Inventaris

Helaas moet worden geconstateerd, dat al enige jaren de krediet-aanvragen ten behoeve van vervangingen, dakbedekking, telefoon, etc. niet werden gehonoreerd. Met een minimum aan middelen uit het bestaande onderhoudsbudget en een maximum aan inventiviteit van de technische dienst werd alles in het werk gesteld om het publiek zo min mogelijk te confronteren met de bouwkundige problemen.

Met vertrouwen wordt uitgezien naar 1988. Dan zal worden beslist of het gebouw probleemloos de jaren 90 zal kunnen trotseren.

Beeldende Kunst, Theatercafé

Onderzoeken in het verleden hebben de band aangetoond tussen beeldende kunst en de podiumkunsten: veel museumbezoekers komen regelmatig in het theater en ook het omgekeerde blijkt het geval. Na de opheffing van de Kunstzaal Zuid brengt Theater Zuidplein, sinds het seizoen 84/85 regelmatig vijfweekse tentoonstellingen van veelal jonge beeldende kunstenaars. Hoewel deze exposities niet altijd lucratief zijn voor de exposanten, konden toch enkele kunstwerken, door bemiddeling van het theater, in handen van geïnteresseerden overgaan. Het werk hangt in een goede omgeving, het publiek waardeert dat en heeft er merkbare belangstelling voor.

Het Theatercafé werkt evenzeer sfeerverhogend. Het biedt de gelegenheid na de voorstelling nog wat na te praten. Vooral het publiek van de Arlecchino maakt van deze mogelijkheid graag en veel gebruik. Het is een bijdrage aan het streven om Theater Zuidplein een plek te laten zijn waar publiek zich ook voor en na de voorstelling thuis kan voelen.

Financieel resultaat

De jaarrekening 1987 van het Theater Zuidplein sluit met een nadelig saldo van f 3.415.734,07' (vorig jaar f 3.476.000,--) terwijl f 3.159.000,-- was begroot.

Ten opzichte van de begroting is de uitkomst f 256.000,-- nadeliger dan begroot. In grote lijnen wordt deze overschrijding als volgt verklaard:

	<u>begroot</u>	<u>uitkomst</u>	<u>meerkosten</u>
kapitaalslasten	1.447	1.504	+ 57
salarissen en sociale lasten	1.495	1.565	+ 70
doorberekende stafkosten	344	413	+ 69
bureaunkosten	79	92	+ 14
uitgave vorige jaren	-	44	+ 44
overige	<u>-</u>	<u>3.</u>	<u>+ 3</u>
	3.365	3.621	+ 256

Kapitaalslasten: deze overschrijding wordt voornamelijk veroorzaakt door een hoger rentepercentage.

Salarissen en sociale lasten: een langdurig zieke technicus is grotendeels de oorzaak van deze overschrijding.

Voor de overschrijding van de doorberekende stafkosten verwijs ik naar de toelichting in de jaarrekening 1987.

De overschrijding van de bureaunkosten wordt veroorzaakt door hogere kosten van de kassa-automatisering.

Uitgaven vorige jaren wordt veroorzaakt door een naheffing ad f 23.000,-- wegens loonbelasting en sociale lasten over de periode 1983/1986.

Nagekomen rekeningen van het G.E.B. over 1984 en 1985 ad f 8.000,--.

Het resterende bedrag ad f 13.000,-- bestaat uit nagekomen garanties ca f 8.000,-- en een afrekeningsverschil ad f 5.000,--.

Voornemens 1988

Van invloed op de programmatie van Theater Zuidplein zullen zijn: het per 1 januari 1988 naar de Rotterdamse Schouwburg terugvloeiende programmeringsbudget (tijdelijk ter beschikking gesteld om bepaalde producties te behouden), maar ook het bijgestelde programmatiebeleid van het Luxor Theater. Dit theater bleek toch minder geschikt voor alle soorten voorstellingen die voorheen in het Hofpleintheater plaatsvonden. Daarom zal de Grote Zaal van het Theater Zuidplein een prima podium blijven voor producties welke te klein zijn voor de Rotterdamse Schouwburg.

Hoewel het accent zal liggen op toneel en kleinkunst, zullen muziektheater, dans, mime, kinder- en jeugdtheater ook de nodige aandacht krijgen. Ook in de toekomst zal Theater Zuidplein zich blijven inzetten voor de amateuristische kunstbeoefening. De etnische minderheden zullen zeker niet worden vergeten.

In de Arlecchino zal veel jong talent worden gepresenteerd dat zich, vandaag, pluriform manifesteert.

De Rotterdamse theaters zullen bezoekers uit de stad en regio veel kunnen bieden, mits een goede afstemming op programmatorisch en markttechnisch gebied blijft plaatsvinden. Want de Rotterdamse theaters in Noord en Zuid moeten niet worden gezien als concurrenten, maar als aanvulling op elkaar binnen een divers aanbod. Dan is Rotterdam een stad die steeds meer de elementen product, publiek en accommodaties tot ziel van "Uit Zijn" weet te maken.

Grote Zaal

	aantal voorst.	aantal bezoekers	gemiddeld toegestane zaalcap.	gemiddeld aantal bezoekers	bezoekers- aantal in %
toneel	80	18.874	604	235	39%
cabaret/klein kunst	19	8.805	604	463	77
muziektheater	20	6.587	566	329	58
muziektheater (amateur)	8	3.479	576	434	75
dans	37	10.136	600	274	46
dans (amateur)	5	2.717	600	534	89
jeugdtheater	2	580	604	290	48
muziek	3	1.187	590	396	67
diversen	24	14.869	620	620	100
eigen activiteiten	2	1.076	576	538	93
	200	68.310	594	342	57,41%

afgelastingen

ziekte	3
productie teruggenomen	7
belangstelling	4
inkorten serie	2
anderszins	1
	<u>17</u>

bouw- en repetitiedagen

20

Arlecchino

	aantal voorst.	aantal bezoekers	gemiddeld toegestane zaalcap.	gemiddeld aantal bezoekers	bezoekers- aantal in %
toneel	26	869	100	33	33%
cabaret/kleinkunst	25	2.080	150	83	56
muziektheater	-				
muziektheater (amateur)	-				
dans	5	138	150	28	19
mime	2	195	150	98	65
jeugdtheater	20	2.640	150	132	88
muziek	5	435	150	87	58
diversen	21	4.265	194	203	105
eigen activiteiten	22	3.770	175	171	97
	126	14.392	152	114	66%
<u>afgelastingen</u>					
ziekte	3				
productie teruggenomen	1				
belangstelling	-				
inkorten serie	2				
anderszins	5				
	<u>11</u>				
bouw- en repetitiedagen	8				
rep. eigen activiteiten	35				
Open Podium en promotie	<u>43</u>				

Bezoekers Grote Zaal naar kassahandelingen

	<u>normaal</u>	<u>pas 65</u>	<u>cjp</u>	<u>abonn.</u>	<u>tot. betaald</u>	<u>vrij</u>	<u>overig</u>	<u>totaal</u>
evenementen met kassa-verkoop	19.593	930	7.091	10.641	38.355	2.797	4.328	45.380
gemiddeld op 158 evenementen	124	6	45	67	242	18	27	287
evenementen derden zonder kassa	--	--	--	--	--	--	22.930	22.930
gemiddeld derden op 42 evenem.	--	--	--	--	--	--	546	546
<u>totaal</u>								<u>68.310</u>
gemiddeld op 200 evenementen								342

Bezoekers Arlecchino naar kassahandelingen

evenementen met kassa-verkoop	5.926	32	551	27	6.539	626	500	7.662
gemiddeld op 99 evenementen	60	--	6	--	66	7	7	77
evenementen derden zonder kassa	--	--	--	--	--	--	6.730	6.730
gemiddelde derden op 27 evenem.	--	--	--	--	--	--	189	189
<u>totaal</u>								<u>14.392</u>
gemiddeld op 126 evenementen								114

PROGRAMMATIE THEATER ZUIDPLEIN GROTE ZAAL 1987

voorstelling	gezelschap	aantal	vst.	aantal bez.
<u>Toneel</u>				
de Magische Spiegel	de voorziening	3		300
de Moeder van David S	Senf/Ned.Theaterbureau	3		870
Droomspel	Mannen van den Dam	1		70
Lange Dagreeis naar de Nacht	Zuidelijk Toneel Globe	1		204
Pip	Toneelgroep Theater	2		262
MacBeth	De Salon	1		101
Een Pompstation	Publiekstheater	1		107
Largo Desolato	Publiekstheater	2		109
De Aardemakers	Mechels Miniatuurtheater	1		68
De Huisbewaarder	Senf/Ned. Theaterbureau	2		440
Glazen Speelgoed	Senf	2		512
Oidipoes	Theater Persona	1		28
Angelo en Rosanna	Toneelgroep Theater	2		162
Charring Cross Road	Haagse Comedie	1		72
Allemaal Leugens	Katrijnproducties	2		179
Het Kan Vreemd Gaan	Polona	2		348
Agnes van God	Senf/Ned. Theaterbureau	6		2676
vere.tref+deelgem.		1		245
Wolfsklem	Stalles	1		56
Benjamin in het Leger	Senf/Accolades	2		144
Een nieuwe Dood	Tekstpierement	3		848
Helder als Glas	Senf	1		99
Embrassons nous	Nikos	1		596
Stap	Pameijerstichting	1		472
Herr Puntila	Nikos/Westfällisches Landes	1		161
Vuur in de Sneeuw	RO-Theater	11		3239
Een bijzondere Dag	Haagse Comedie	1		291
Een Droom van een Vrouw	Thierens	1		600
De Fantast	v.d. Rest Producties	2		1041
Helder als Glas	Senf	1		198
Turandot	Globe	2		234
Een bijzonder prettig	v.d. Ende	2		975
De Min in het Lazarushuis	Haagse Comedie	1		229
Les Liaison Dangereuses	Toneelgroep Theater	1		436
In Afrika	Zuidelijk Toneel Globe	1		37
Elvire Jouvett	HaagseComedie	1		105
Edward II	Toneelgroep Amsterdam	1		89
Hedda Gabler	Polona	1		106
De Getemde Feeks	Malpertuis	1		269
De Klusjesman	Katrijnproducties	2		159
Privé voor Twee	P.O.C.	1		330
Benjamin in het Leger	Senf	1		142
Rock Kabuki - Hamlet	Da Silva	1		102
MacBeth	De Tijd/Hummelinck	1		222
Merchant of Venice	New Triad Company	2		660
Blithe Spirit	Ned Triad Company	2		281

voorstelling	gezelschap	aantal vst.	aantal bez.
<u>Cabaret</u>			
Frisse Jongens	Grünfeld	1	401
Peter Faber	Stalles	1	200
Purper	Senf	2	1135
Willem Nijholt	Lumen	2	291
Jango Edwards Classics II	Frascati Prod.	1	617
de Stuart-story	Ned. Theaterbureau	1	374
Dubbel en Dwars/Vogelaar	Steekproducties	1	181
Ramses en Liesbeth List	Eva v. Slooten	2	808
Ja Deelder	Mojotheater	2	999
Tineke Schouten	John de Mol Prod.	2	1180
Seth Gaaikema	Thierens	1	614
De Vijf de van Purper	Senf/Purper	1	581
De Nieuwe Snaar/La La	Pink Pop	1	157
Pigeondrop	Marcella Levi	1	87
<u>Dans</u>			
Krisztina de Châtel		1	80
Ned. Danstheater jr.		1	112
WCD/SKVR		7	2012
Djazzex	Mojotheater	1	319
WCD	WCD	5	931
Notekraker	Scapino	2	1196
Scapino	Scapino	5	2899
Bill-T-Jones-Arnie Zane	Ned. Impresariaat	1	161
Reidans van Heldendaden	Folk. Danstheater	1	339
Introdans	Introdans	2	253
Assepoester	Senf/Kon. Ballet v. Vlaanderen	1	260
Ned. Danstheater		1	72
Rosalind Newman	Ned. Impresariaat	1	81
Pentatheater		1	17
Havo/VDO		2	994
Dansacademie		1	258
Shusaku	Grünfeld	1	52
Nieuwe Danserije		1	61
Petit Ballet Theatre d'Amsterdam		1	39

<u>voorstelling</u>	<u>gezelschap</u>	<u>aantal</u>	<u>vst.</u>	<u>aantal bez.</u>
<u>Muziektheater</u>				
My Fair Lady	Senf/Kon.Ballet v. Vlaanderen	1		497
Babysit Revue	Noord-Holland St. Drama	1		332
Das Land des Lächelns	Schlote	1		573
Boefje	Nooys Volkstheater	2		878
Der Bettelstudent	Hoofdstad Operette	4		846
Die Fledermaus	Zuidelijk Toneel Globe	1		357
Orpheus in de Onderwereld	Het Tij	1		82
Tosca	Schlote/Comp.d'Oper.Ital.	1		564
MacBeth	Ned.Impr./Footsbarn	1		133
Salto Mortale	Ned. Impr.	1		40
A Coon's Carnaval	DNA	1		90
Nonsens	v.d. Rest	3		1637
Me and My Girl	Senf/Kon. Ballet v. Vlaanderen	2		558
<u>Dans amateur</u>				
Studio La Capella		2		1228
N7-Jazzcenter		1		614
Kalinka		1		475
Petronella v.d. Werf		1		400
<u>Jeugdtheater</u>				
Noten Kijken	Frascatiproducties	1		79
Adriaan Mole	Speeltheater Gent	1		501
<u>Muziek professioneel</u>				
Joke Bruijs en Pluche		1		87
Flairck		1		534
Frank Boeyen		1		566

voorstelling	gezelschap	aantal vst.	aantal bez.
<u>Diverse</u>			
Buurt- en speeltuinwerk		1	310
FNV		1	725
J. v.d. Ende - Modeshow		1	1228
Marnix-Gymnasium		1	614
Hennie Huisman sound-mix-show		1	607
Vara, Wie in het Nederlands		1	900
Geref. Scholengemeenschap		4	2320
Tarwewijk		2	1019
Phoenixreizen		1	614
P.v.d.A.		1	300
Domp B.V.		1	614
Leger des Heils		1	580
Mode-Academie Van Riel		2	1228
RSG. Oud-Beijerland		2	1228
Ned. Eurythmie Ensemble		1	290
Kinderboekenfeest		1	1228
Charlois bruist		1	450
St. Nikolaasfeest ERA		1	614
<u>Eigen activiteit</u>			
Gemeentelijk Havenbedrijf		1	614
Service Bureau Zuid-Holland		1	462
<u>Muziektheater Amateur</u>			
Rotterdamse Opera		4	1614
Rotterdams Operette Gezelschap		2	1025
Der Vogelhändler	Havenoperette	2	840
<u>Toneel</u>			
Sarraute	Theater Persona	2	20
De Pelikaan	Toneelgroep La Terrazza	1	1
Omzien in Wrok	Toneelgroep La Terrazza	2	39
Stuffed Puppet Theatre		3	97
Mama heeft de Beste Shit	Toneelgroep Diskus	2	196
De Nacht v.d. Moordenaars	Hanascine	2	11
Babes in the Wood	The Bruvvers	1	101
Leeds Laughing Stock		2	118
Tubutch	De Witte Kraai	3	31
Reizend Volkstheater		1	149
Becket I	De Salon	2	18
Trein der Traagheid	Het Volk	2	47
Hotel de Wijde Blik	Het Vervolg	2	22
Trouwspel	Toneelgroep La Terrazza	1	19

voorstelling	gezelschap	aantal vst.	aantal bez.
<u>Cabaret</u>			
Klunder en Co	Tobi	2	61
Brigitte Kaandorp	Hummelinck	2	391
Paul de Leeuw	Grünfeld	2	373
Drs. P.	Senf	2	189
Begin Maar Vast	Steekproducties	2	144
Morsige Types	Steekproducties	2	63
Tom Lanoye	Mojotheater	1	62
Cabaret Boemerang	Tobi	2	65
Cabaret O Romeo	Steekproducties	2	39
Joke Bruijs	Bronkhorst	2	112
Tom Lanoye	Mojotheater	2	153
Ik hou van zingen	Mon Cheri en de Herenflikken	2	233
Morsige Types	Steekproducties	2	195
<u>Dans</u>			
Penta		2	90
Edwin Kokkelkoren		1	21
Omni Sophia	Theater Het Klein	2	27
Mimetheater Kruiden		2	195
<u>Jeugdtheater</u>			
Parelmour	Myriorama	2	171
Studio Peer/SKVR		4	800
De Verschr. Schreeuwman	Zwarte Hand	1	86
Jenever and Banaan	Zwarte Hand	2	53
Krats		2	89
SKVR/Zwarte Hand		5	900
Het Huis van Arreus	Toneelgroep Theater	1	199
SKVR		2	268
Sander en Co	Hummelinck	1	74

JAARVERSLAG GEBOUWENBEHEER
1987

<u>voorstelling</u>	<u>gezelschap</u>	<u>aantal</u>	<u>vst.</u>	<u>aantal</u>	<u>bez.</u>
<u>muziek professioneel</u>					
Deep River Quartet	Senf	1		172	
Drie Heren	Grünfeld	2		103	
Slagwerkconcert	dhr. v. Binsbergen	1		120	
Leonie Jansen	Mojotheater	1		40	
<u>Diverse</u>					
Openbaar Groen		2		340	
Logical		1		200	
Werkgroep Oud Charlois		1		200	
PTT-Telcommunicatie		1		75	
P.v.d.A.		3		370	
Culturele Manifestatie		1		200	
Vara		1		600	
Karl Hormanstichting		1		200	
Nazit Havo		1		200	
Deelgemeente Charlois		4		731	
Gem. Rotterdam CBB/TTO		1		150	
Nazit Dansacademie		1		300	
Buurthuis Valekamp		1		200	
Gemeentelijk Havenbedrijf		1		300	
WEK-Sint Nikolaasfeest		1		199	
<u>Eigen activiteiten</u>					
Open Podium		19		2700	
Service Bureau Zuid-Holland		1		462	
Kinderboekenfeest		1		600	
Oh Neus	Toneelgroep Theater	1		8	

Gebouwenbeheer

Algemeen

1987 zal het laatste jaar zijn, dat de afdeling gebouwenbeheer deel uitmaakt van de DGK. In februari ging de raadscommissie voor de kunstzaken accoord met het principevoorstel om de afdeling onder te brengen in een door de gemeente te subsidiëren stichting. In augustus werden de begroting en de exploitatierekening voor de stichting door dezelfde commissie goedgekeurd, met de kanttekening dat de exploitatiegevolgen van het zogenaamde Accommodatie Schuifplan voorlopig zwevend zouden worden gehouden. Dit in afwachting van de uitwerking van de reorganisatievoorstellen voor de DGK als geheel. In voorbereiding op de verdere bestuurlijke afhandeling werd op 11 december 1987 de Stichting Kunstaccommodatie Rotterdam opgericht.

In het bestuur hebben zitting: W. Hofman (voorzitter), H. Walgenbach (secretaris), J. Rietveld (penningmeester), J. Wouda en H. Bongers (leden). Per 21 december 1987 is de stichting geregistreerd. De bestuursleden werden aangezocht op basis van hun kennis en kunde op de verschillende vakgebieden.

Nieuwbouw

Het door de afdeling ingediende voorstel om gedurende een aantal jaren versneld een deel van het achterstallig onderhoud weg te werken, werd opgenomen in het zogenaamde stuwmeervoorstel. De relatief hoge onderhoudskosten gepaard aan het feit dat met name goed bruikbare (school)gebouwen steeds minder voorhanden zijn en er de laatste jaren vanuit andere sectoren meer belangstelling voor is, rechtvaardigen de gedachte dat het zinvol is te bezien wat er in de sfeer van nieuwbouw haalbaar is. Naar onze mening moet dit anders worden opgezet dan de plannen waarvoor ons de laatste jaren de resultaten bereikten en waarvan de vierkante meterprijs zonder uitzondering (veel) te hoog kwam te liggen. De goedkoopste locatie: omgerekend op maandbasis: f 463,-- voor een atelier van 40 m² of voor de woonwerksituaties gecombineerd: f 910,-- kale huur. Dus exclusief de kosten voor nutsvoorzieningen.

Nieuwbouw van eenvoudige, zeer functionele werkruimten zal worden onderzocht. Dankzij de toekenning van een onderzoeksbudget van het Overleg Beeldende Kunst kan dit met behulp van de nodige expertise gebeuren.

Ateliercommissie

De Ateliercommissie kwam gedurende dit verslagjaar 12 maal bijeen. Zij bracht 21 maal advies uit over toewijzing van ateliers. Deze adviezen werden in alle gevallen door de afdeling opgevolgd. Naast toewijzing aan kandidaten van de atelierswachtlIJst, vonden twee interne mutaties plaats. Het pand aan de Oranjeboomstraat 5 viel in augustus ten prooi aan de voorbereidingen voor de bouw van de spoortunnel. Drie van de vier huurders kon vervangende ruimte worden aangeboden en met behulp van het Grondbedrijf werd een bijdrage in de verhuiskosten geëffectueerd, uiteindelijk verhaalbaar op de NS. Het aantal gegadigden op de AtelierswachtlIJst bedraagt eind december ruim 80 reële kandidaten. Begin 1988 wordt deze wachtlIJst geactualiseerd. Hiertoe worden alle kandidaten die op de lIJst hebben gestaan en niet uitdrukkelijk zelf hebben verzocht er niet meer op te willen blijven vermeld, aangeschreven.

De afdeling

Anticiperend op de bestuurlijke bekrachtiging van de stichting, te weten het toekennen van de afdelingsbudgetten aan de inmiddels opgerichte stichting, is de financiële administratie ondergebracht bij de Centrale Administratie voor Kleine Diensten. De overige Beheersadministratie is geconcentreerd binnen de afdeling. Het eerste halfjaar van 1988 zal zijn gericht op het ordenen van deze beheersadministratie en het inslijpen van de verbeterde incassoprocedure.

Diversen

De relatie met het WCD werd dit jaar gekenmerkt door spanningen. De breuk welke dit gezelschap wenste te maken met eerder door het WCD bestuur aangegane verplichtingen heeft ons er toe genoopt e.e.a. voor te leggen aan de juridisch adviseur der gemeente.

Het Paleis van Boem kan vermoedelijk begin 1988 worden ondergebracht in een van Patrimoniums Woningstichting Delfshaven te huren locatie aan de Schiekade. Een langer bestaand huisvestingsprobleem zal dan zijn opgelost. Dit betekent voor het Paleis van Boem het eind van een nomadiserend facilitair bestaan van enige jaren.

Onderhandelingen tussen het Grondbedrijf, de afdeling en het RCA gaan er naar alle waarschijnlijkheid toe leiden, dat het RCA niet alleen onderdak zal vinden aan de Mathenesserdijk/Zoutziederstraat, maar op deze locatie met enige creativiteit tevens over een in vele opzichten goed werkbare locatie kan beschikken.

JAARVERSLAG AFDELING P&O
1987

Structuurwijziging DGK

Onder vaardige leiding van het adviesbureau Twijnstra Gudde N.V. heeft de P&O-afdeling aanzienlijk veel werk verzet om met name de herplaatsing van bij de reorganisatie betrokken medewerkers in goede banen te leiden. In belangrijke mate zijn de plaatsingen overeenkomstig de voorkeuren van de kandidaten zelf gerealiseerd. In een beperkt aantal gevallen kon weliswaar de voorkeur niet ten volle worden gehonoreerd, maar lukte de plaatsing wel. Voor een drietal mensen was geen definitieve en/of passende oplossing binnen de dienst te vinden. Met de waarborgen van hun rechtspositie zijn zij voorlopig "aangehaakt" bij een locatie, in afwachting van definitieve plaatsing buiten de dienst. De algemeen directeur DGK legde in het verslagjaar zijn functie neer en ging zijn geluk beproeven buiten de gemeentedienst. De conclusie is daarom dat het plaatsingsproces niet onbevredigend is verlopen, maar dat de inspanningen moeten doorgaan om de nog resterende problemen op te lossen. Het volgende verslagjaar zal de proef op de som moeten zijn voor het functioneren van de nieuwe structuur: met eigenstandig werken van de financiële administratie per locatie en volgens het "planning-and-control" principe, met eigen publiciteit en acties voor publiekwerwing naast gemeenschappelijke presentaties, alles onder werking van de nieuwe beheersverordening DGK. Ook zal de komende periode van belang zijn voor het vinden van de best passende organisatie van de medezeggenschap alsmede van de P&O-ondersteuning. Als daarbij in aanmerking worden genomen de krachtproeven die de locaties te wachten staan (opening van de Rotterdamse Schouwburg, bezuinigingsoperaties van de Doelen en Theater Zuidplein, de nog onopgeloste geluidshinderkwestie tussen het Luxortheater en buurman hotel Central, het binnen de dienst emotioneel en financieel zwaar beladen onderwerp roostering en honorering van onregelmatige diensten), mag 1988 voor de dienst wel worden aangemerkt als "jaar van de waarheid".

De locaties

1. De Doelen zag zich geplaatst voor een zo omvangrijke bezuinigingsopdracht, dat de hulp van het externe bureau KBH werd ingeroepen om de mogelijkheden te onderzoeken. In de personele sfeer leidde dat tot voorstellen die met name bij de portiers en de technische afdelingen inkrimping en integratie beogen.

Voorts ontstonden mutaties en taakverschuivingen bij de bedrijfsleiding en de afdelingen zalenexploitatie en publiciteit, die moeten bijdragen tot verbetering van de interne organisatie, zowel als tot intensivering van de werving van klanten en bezoekers. Nog een belangrijke ontwikkeling was de invoering van het geautomatiseerde systeem voor de kaartverkoop. Dat verliep niet geheel zonder problemen (vooral van technische aard), maar intussen is de gewenning redelijk.

2. De Rotterdamse Schouwburg had een omvangrijk en langdurig karwei aan de terugplaatsing van medewerkers die in het oude gebouw hebben gewerkt, gevolgd door de opvulling van nog overblijvende vacatures. Het moeizame verloop van deze operatie vond zijn oorzaak voornamelijk in nauwelijks te overbruggen tegenstellingen tussen de directie en de (technische) medewerkers over een tweetal zaken:
 - a) de interpretatie van de "terugkeergarantie" van de voormalige schouwburgmedewerkers en
 - b) de opzet van roosters door de schouwburgdirectie, afwijkend voor de recent daarvòòr nog binnen de DGK bekrachtigde randvoorwaarden.

De terugplaatsing van de medewerkers is in 1987 nog afgerond. Het roosterdilemma sleept nog voort in 1988, omdat een uitspraak van het gemeentebestuur op zich laat wachten. Omdat de vervulling van nog overblijvende vacatures erg laat ter hand werd genomen, is voor sommige medewerkers het inwerken en voorbereiden op de opening van het nieuwe gebouw ernstig in de verdrukking geraakt.

3. Luxor Theater.

In het begin van het verslagjaar maakte de interim-directeur Willeboordse plaats voor de tót directeur benoemde heer Wiegman. Samen met mutatiés bij de bedrijfsleiding geeft dat geleidelijk een sfeerverandering bij de organisatie te zien, die nuttig en nodig is voor het tot ontwikkeling komen van een vernieuwd Luxor. Gezien de og te bekrachtigen plannen voor verbouwing of nieuwbouw en het zich wijzigende karakter van de programmering, zal de personele bezetting van Luxor in de komende tijd de nodige aandacht moeten hebben. Een zich nu reeds manifesterend knelpunt qua budget en omvang van deeltijdbetrekkingen ligt bij het ouvreusecorps.

4. Theater Zuidplein zag zich ook gesteld voor een forse bezuinigingsopdracht. Voor het onderzoeken van mogelijkheden werd het externe bureau KWW ingezet. De personele gevolgen komen voornamelijk tot uitdrukking in roostermaatregelen voor de ouvreuses en het terugdringen van overwerk bij enige leidinggevenden. Voorts zou een drastische verlaging van het ziekteverzuim de kosten moeten verlagen. De combinatie van factoren houdt voor het theater een flink risico in ten aanzien van resterende capaciteit en budget voor met name de ouvreusediensten.
5. Gebouwenbeheer bereidde zich in dit verslagjaar voor op een zelfstandig bestaan, ontkoppeld van de DGK. Dat was bij de jaarwisseling nog niet ten volle gerealiseerd, als gevolg waarvan ook nog onzekerheid bleef voortduren voor de personele afwikkeling.

Ouvreusepool.

Dit afzonderlijke hoofdstukje komt voor het laatst in het jaarverslag voor, omdat per 1 januari 1988 de pool ophield te bestaan. Per die datum zijn de dames - maximaal rekening houdend met hun eigen voorkeur - verdeeld over de gebouwen. Het sluitstuk van nog uit het verleden stammende verplichtingen wordt gevormd door de toekenning van een 16-uursbetrekking aan een aantal dames met een deeltijdbaan van 12 uur. De datum van ingang is daarvoor bepaald op 1 april 1988, omdat de nieuwe Schouwburg dan ook ouvreusecapaciteit gaat inzetten.

Ziekteverzuim.

Het ziekteverzuim heeft in het verslagjaar geen belangrijke verschuiving te zien gegeven in omvang ten opzichte van voorgaande jaren.

Eerder heeft P&O aan het directorium separaat aandacht gevraagd voor het relatief hoge ziekteverzuim. De indruk bestaat dat deze voor een deel beïnvloedbaar zou kunnen zijn door het management.

De grote onzekerheid bij een aantal personeelsleden, veroorzaakt door enerzijds de decentralisatie en anderzijds de B&O III-maatregelen zijn hier mede debet aan.

Naast in het vorige verslagjaar aangegeven oorzaken verband houdend met de fysieke belasting van verschillende functiegroepen alsook de leeftijdsopbouw van de Dienst, zijn voornoemde factoren in '87 gecumuleerd.

Verbeteren van bedrijfscultuur en werkrelaties zijn in dat kader mogelijk de te beïnvloeden factoren welke door de directies ter hand genomen moeten worden.

In het verslagjaar is de inhoudelijke bespreking van een mogelijke aanpak helaas achterwege gebleven als gevolg van de hoge werkdruk met betrekking tot de decentralisatie en de voorbereidingen voor de opening van de Rotterdamse Schouwburg. Ook in het komend jaar zal het ziekteverzuim een punt van aandacht blijven voor de verschillende participanten in het overleg.

ARBO-commissie.

In het verslagjaar heeft de ARBO-commissie een drietal vergaderingen gehad waarbij aandacht is geschonken aan diverse zaken. Daar het functioneren van de ARBO-commissie niet bevredigend verliep, heeft een interne discussie plaatsgevonden waarin is geconcludeerd dat het handhaven van een overlegplatform, met vertegenwoordiging vanuit de verschillende gebouwen, P&O, MC, en ARBO-dienst, een door ieder als noodzakelijk ervaren orgaan wordt bevonden. Ook van gemeentewege wil men het opzetten en doen functioneren van deze organen stimuleren.

De Arbo-cie. ziet zichzelf als een adviserend orgaan aan zowel directies als MC waarbij te nemen besluiten in het reeds bestaande overleg tussen directies en MC moeten worden genomen.

In het verslagjaar is gesproken over o.m. het volgende.

- Het tegenlicht bij de Doelenkassa; door de Doelen zou een proef met lichtwerende folie worden genomen om te zien of dit soelaas biedt. Inmiddels zijn andere contrastrijkere beeldschermen geplaatst.
- Elektrische lier trekkenwand en tochtsluis Rotterdamse Schouwburg. Deze onderwerpen maakten deel uit van een reeks van aanbevelingen, van enige jaren her, van de veiligheidsadviseur welke door onvoldoende heldere overlegstructuur bij de bouw van de Rotterdamse Schouwburg verder niet meer in besprekingen is betrokken. De ARBO-cie hechtte veel belang aan de hierboven genoemde punten waarvan de lier inmiddels is gerealiseerd. De tochtsluis zal mogelijk een aandachtspunt vormen. Inmiddels kan met behulp van praktijkervaring worden gezien welke maatregelen hetmeest doeltreffend zullen zijn.

- Praktikabels Doelen.

Het werken met deze hef podia heeft in de praktijk een aantal vervelende kanten van technische aard. Een aantal hiervan is inmiddels opgelost, echter een en ander is beslist nog niet ideaal. Naast dat er met de leverancier contact zou worden opgenomen welke aanvullende voorzieningen getroffen kunnen worden, heeft de vertegenwoordiger van de Doelen in het overleg toegezegd intern zich te beraden over een technische voorziening welke het werken met de hef podia vereenvoudigt.

- Algemeen.

De veiligheidsadviseur zal met de verschillende gebouwen afspraken maken om de verschillende installaties en werkplekken te bezoeken. Zijn bevindingen zullen worden ingebracht in het overleg.

Medezeggenschap en P&O.

In het verslagjaar werd na verkiezingen een nieuwe MC gevormd. De continuïteit kreeg vooral gestalte in de herbenoeming van de vrijgestelde MC-secretaris, de heer Leentvaar. De relatie tussen MC en P&O werd dit jaar gekleurd door de omvangrijke probleemgebieden van de reorganisatie DGK en het opstarten van de Schouwburgorganisatie.

Intensieve communicatie en wat verkoeling in de relatie wisselden in dit verslagjaar elkaar af, omdat de positiekeuze van P&O door de MC niet altijd kon worden gewaardeerd. Niettemin mag gehoopt worden dat de communicatie blijft functioneren in het voor ieder zo spannende jaar 1988.

De P&O-afdeling ontkwam ook in 1987 niet aan capaciteitsproblemen: naast het "normale" werk moest veel aandacht worden besteed aan de reorganisatie, de verdeling van de ouvreusepool, de opstart van de schouwburgbezetting, de bezuinigingsoperaties en het ijkingsonderzoek van de toelagen voor onregelmatige diensten. Omdat er ook nog wat ziekteverzuim bijkwam werd voor P&O 1987 gekenmerkt door overbelasting, ondanks incidentele inzet van wat extra hulp. Een deel van de P&O-administratie werd meegenomen in de decentralisatie van de DGK. Voorts werd in de tweede helft van het jaar duidelijk dat een van de beide consultants zou vertrekken en dat de DRW (werkgever van de P&O-medewerkers) bij voorkeur de aan de DGK verleende P&O-service zou afstoten. Dat gaf de aanzet tot een herbezinning binnen de DGK op de P&O-ondersteuning in bredere zin: hoe die gestalte te geven en van welke "leverancier" te betrekken? Het streven is deze vragen in de eerste maanden van 1988 beantwoord te krijgen.